

Duikvakantie 2025

Sulawesi was ons vorig jaar ook weer goed bevallen en samen met Yvonne en Leo gaan we ook dit jaar weer op pad.

Het Pulisan resort viel qua eten wel tegen maar daarvoor was het verblijf, het eten en duiken in het Black Sand Dive Retreat resort in Lembeh Street van een uitzonderlijke klasse die we zelden tegenkomen in de duikwereld.

Het zal dus niemand verbazen dat dit resort ook dit jaar weer bezocht gaat worden.

Maar onze duiken beginnen dit jaar op de Molukken waar we het Sali Bay Dive Resort als startlocatie hebben uitgezocht en we de verste reis van ons leven gaan maken om hier te komen

Omdat wij doorgaans wat meer tijd nodig hebben om te acclimatiseren besloten wij ook nu weer om een paar dagen eerder te vertrekken om wat bij te komen van de verre en inspannende reis.

Woensdag 27 augustus

Zoals gebruikelijk nemen we in de ochtend weer afscheid van ma die zoon en schoondochter weer voor 3,5 weken gaat missen. Ook nu weer vloeien er traantjes bij ons afscheid.

Normaal gesproken is het A4 hotel (hotel Schiphol van Van Der Valk) onze plaats om te overnachten voor onze lange vlucht.

Helaas bleek vorig jaar een gedeelte van het hotel als asielopvang te zijn ingericht! Niets hierover te vinden op de site en ook geen enkele vermelding hieromtrent bij de reservering.

Wij voelden ons er in ieder geval niet prettig bij en daarom dit jaar gekozen voor het Sheraton hotel op loopafstand van Schiphol.

Om 11:30 uur zien we het bekende gezicht van Frans weer achterom komen die ons ook dit jaar weer doet brengen en halen.

We laden de ook deze keer weer aanzienlijke bagage in en vertrekken rustig richting Amsterdam.

Na een ontspannen rit komen we om 14:15 uur aan bij het hotel. We droppen onze bagage en kijken even TV alvorens we om 17:00 uur naar Schiphol om als toerist rond te wandelen.

Normaal gesproken is het traditie om op de terugweg in Singapore een Dobbelwhopper te eten bij de Burger King op Changi Airport. Nu helaas ons vluchtschema is gewijzigd hebben we daar deze keer geen tijd voor en wordt het nu dus een DobbleWhopper op Schiphol de dag voor vertrek 😊.

Terwijl Tiny deze aan het bestellen is zie ik ook Daan, die we gezien hebben op de TV reportage Schiphol, door de hal lopen.

Als we terug zijn in ons hotel kijken we nog wat TV en rond de klok van 24:00 uur gaan we slapen.

Donderdag 28 augustus

Om 07:15 uur geeft het klokje aan dat het tijd is om op te staan en ons klaar te maken voor de verre reis. We wandelen op ons gemak binnen enkele minuten van ons hotel naar de luchthaven. Het Sheraton is ons goed bevallen in dat opzicht en is dus een blijvertje geworden voor toekomstige reizen met vertrek in de ochtend.

Op Schiphol melden we ons uiteraard weer bij de balie van Singapore Airlines.

Ook nu vliegen we weer Businessclass waardoor ook de wederom aanzienlijke bagage voor de expeditie van 2025 zonder problemen wordt meegenomen.

Nadat ook de daaropvolgende security checks tot onze grote verbazing zonder problemen verlopen (normaal worden wij voor verdere controle er altijd uitgehaald met onze uitrusting voor onderwatervideo's) slenteren we nog wat rond en zijn op tijd bij de gate waar het vliegtuig al aan de slurf hangt.

Om 10:30 uur mag ons deel van het vliegtuig boarden en nadat we ons gesetteld hebben en een glaasje champagne hebben ontvangen begint het buiten te plenzen.

Onze vakantie komt weer mooi op tijd zo te zien want het weer in Nederland slaat om.

Met een kleine vertraging vertrekken we even na de klok van 11:00 uur en kort daarna zien we Schiphol onder ons verdwijnen.

Vrijdag 29 augustus

Ook nu weer heerlijk eten onderweg en uiteraard ontbreekt de bestelde filetsteak uit het “Book the Cook” programma van Singapore Airlines ook deze keer niet.

Na een vlucht met wat lichte turbulentie landen we rond 06:00 uur op Changi Airport in Singapore. Door de vluchtwijziging moeten we nu helaas wachten tot 13:40 uur voor onze aansluitende vlucht naar Manado vertrekt.

We lopen eens door alle drie terminals waar altijd iets te doen is en er naast mooie winkels ook altijd sprake is van een prachtige inrichting met orchideeën en vijverpartijen. Wat dat betreft is Changi echt geweldig en de mooiste luchthaven die we kennen tot nog toe.

Uiteindelijk zijn ook de uren die we moeten wachten voorbij en vertrekken we voor ons laatste deel van onze heenreis naar Sulawesi.

In tegenstelling tot vorig jaar waarbij we een vliegtuig met problemen hadden zitten we deze keer in een kleiner maar splinternieuwe Embrair 190 E2.

Tegen bijbetaling hebben we de plaatsen bij de nooduitgang geboekt en kunnen onze benen ruimschoots strekken.

Na een vlucht met ook nu weer wat kleine turbulentie en op het einde nog een luchtzak landen we met een kleine vertraging op Sam Ratulangi in Manado.

We zijn als eerste bij de Visum On Arrival (VOA) balie maar hebben de pech dat we in een rij geplaatst worden bij de douane waar wat oponthoud is door een dame met een klein kind bij zich.

Uiteindelijk zijn we de voorlaatste die de douane verlaten wat weer als voordeel heeft dat we niet hoeven te wachten op onze bagage die al klaar staat naast de band.

Buiten aangekomen staat onze chauffeur al te wachten en blijkt ook de dame met klein kind die bij de douane voor oponthoud zorgden met ons mee te rijden naar het Grand Luley waar we deze keer een deluxe Lihaga room hebben geboekt.

Na een rit door het nachtelijke Manado waar wij binnen de kortste keren het spoor bijster zouden raken komen we rond 19:00 uur aan bij het Grand Luley hotel.

Na de gebruikelijke formaliteiten te hebben afgehandeld zie ik ook Ebsang, die we hier vorig jaar hebben leren kennen, zitten en we begroeten elkaar hartelijk.

Maar we worden nu eerst met de auto en onze bagage naar onze kamer gebracht en hebben kamer nummer 152 gekregen.

De chauffeur is uiteraard zo vriendelijk om onze bagage naar binnen te dragen en nadat we hem een fooi hebben gegeven wil hij weer vertrekken.

Op dat moment kom ik erachter dat de sleutel toch wel erg moeilijk uit het slot te krijgen is en ik vraag hem nog snel even of er een ons wellicht onbekende Indonesische manier is om dit voor elkaar te krijgen.

Na wat vruchteloze pogingen van hem komt ook hij tot de conclusie dat dit niet normaal is en geeft aan dat een technische medewerker hiernaar komt kijken. We wachten dus maar even af en beginnen in de tussentijd al met wat zaken uit te pakken en onze kamer eens te verkennen.

Naast wat kleinere handdoeken voor in de badkamer missen we echter ook een safe die we toch echt wel eentje willen hebben. Daarnaast blijkt ook de zitting van het toilet niet vast te zitten en dat moeten we ook nog maar even gaan melden straks. We zijn immers in Indonesie waar dit soort zaken al bijna normaal zijn.

In de tussentijd is de monteur ook gearriveerd die direct aangeeft dat hij dat wel kan fixen. Hij begint met een tang wat aan de sleutel te trekken die nog steeds vastzit en met wat moeite weet hij deze warempel ook nog eruit te krijgen. Volgend onderdeel van zijn oplossing is dan dat hij met de tang ook nog wat aan de baard van de sleutel gaat draaien in de hoop dat hiermee het probleem is opgelost. Helaas, de sleutel is ook hierna amper in en uit het slot te krijgen en hij geeft aan dat hij

hem moet uitbouwen en een nieuwe moet plaatsen.

Een uurtje later is hij dan klaar en gaan we richting restaurant omdat we toch wel trek hebben gekregen. Maar eerst dan even toch langs de receptie om te vragen voor een safe, extra handdoeken en iemand die de zitting van het toilet komt repareren.

Als we de lobby inkomen komt Ebsang gelijk vragen hoe het is en of er nog problemen zijn.

We geven ons waslijstje door en hij begint direct al te bellen en geeft aan dat we rustig kunnen gaan eten. Hij gaat zorgen dat alles opgelost wordt.

Nog tijdens het eten komt hij aan om te zeggen dat de monteur al is geweest en de zitting van het toilet heeft vastgezet. Enige tijd later komt hij langs en laat ons een foto zien van een safe die inmiddels bij ons geplaatst zou zijn.

Na het eten praten we nog wat bij met Ebsang die tussendoor ook ons bezoek de andere dag bij de dames van de massage heeft geregeld.

Even na 22:00 uur geeft het lichaam aan toch wel moe te zijn en besluiten we naar onze kamer te gaan.

En jawel hoor, er is een andere toiletzitting geplaatst die duidelijk niet hoort bij ons model toiletspot. Hij is duidelijk een paar maten te klein maar hij zit, en voor Indonesische maatstaven is dat voldoende!

En ja hoor, daar is ook de safe!

Ook hier is naar Indonesische maatstaf gewerkt en heeft men voldaan aan ons verzoek om een safe op de kamer te krijgen. Die staat (ondanks de aanwezigheid van 4 bevestigingsgaten in de vloer en 2 in de achterwand) weliswaar gewoon los en kun je dus zo gewoon meenemen maar de klant (wij dus) hebben gevraagd om een safe op de kamer en aan die vraag is dus voldaan.

Naar Indonesische maatstaven dus correct afgehandeld.

We lachen er weer eens om en besluiten morgen onze vraag iets concreter te gaan maken.

Tegen de klok van 23:00 uur gaat het licht letterlijk en figuurlijk uit en vallen we in een diepe slaap.

Zaterdag 30 augustus

Na af en toe toch even wakker te zijn geweest worden we rond 09:00 uur wakker.

We volgen ons gebruikelijk ochtendritueel en gaan aansluitend op weg naar het restaurant voor ons ontbijt.

En natuurlijk lopen we Ebsang tegen het lijf die direct vraagt of onze problemen zijn opgelost.

We vertellen hem dat we uiteraard blij zijn met de save op onze kamer maar dat we nog blijder zouden worden als die vastgezet gaat worden zodat die niet zomaar meegenomen kan worden.

Hij blijkt alle begrip voor ons verzoek te hebben en klimt gelijk in zijn telefoon. Na een kort telefoongesprek geeft hij aan dat een monteur dit vandaag nog komt oplossen.

Na het ontbijt gaan we terug naar de kamer waar na enige tijd de monteur zich komt melden.

Makkie zou je denken. Even de bevestigingspunten aantekenen en het klusje zou zo geklaard moeten zijn.

Na 30 minuten komt de monteur melden dat hij klaar is en uiteraard brengen wij onze dank hiervoor uit. Als bekende klusser wil ik dan toch graag weten hoe hij het gedaan heeft want je bent nooit oud genoeg om te leren.

Wat schetst mijn verbazing als ik zie dat niet een van de voorbestemde bevestigingsgaten gebruikt is! Met zegge en schrijven 1 schroefje is onze safe aan de plank in de kast vastgezet.

Maar ja, we zijn dan ook in Indonesië.

Tegen de klok van 12:00 uur melden we ons bij de dames voor de massage waar we ons 1,5 uur heerlijk laten kneden. Voor aanvang kregen we de vraag of we graag de softe, normale of harde massage zouden willen hebben. We kiezen beide voor de normale en achteraf denk ik dat als ik voor de harde had gekozen ik daarna niet meer zelfstandig rechtop had kunnen komen.

De rest van de dag hangen we wat rond bij de pool en op onze kamer en in de avond natuurlijk weer lekker een hapje eten in het restaurant.

Zondag 31 augustus

Rond 1:30 uur wordt Tiny wakker van een soort ontploffing waarbij onze deur met glaswand aan het trillen was. Zelf heb ik wel het onweer in de verte meegekregen maar van de ontploffing helemaal niets.

De schrik zat er bij haar in ieder geval goed in en we hebben dan ook niet echt een goede nachtrust meer gehad.

Na het ontbijt halen we nog even een beetje slaap in en gaan aansluitend naar de pool.

Als we in de pool liggen te kletsen schuift opeens een jonge dame aan met de vraag “komen jullie uit Limburg?”. Het blijkt Dionne uit Roermond te zijn die ook bij de pool is terwijl haar vriend Max op dat moment aan het duiken is.

Die komt een tijdje later ook aan en uit zijn doen en laten blijkt al dat hij niet erg heeft genoten van zijn duik hetgeen later ook door hem bevestigd wordt.

We vertellen hem dan ook maar dat de duikschool hier geen al te beste reputatie heeft en er veel betere in de directe omgeving te vinden zijn.

We besluiten in de avond een Bintang samen te gaan nuttigen en vertellen over onze belevenissen die we in de jaren dat we duiken allemaal hebben meegemaakt.

Verder laten we wat opnames van eerdere jaren zien om aan te geven welke prachtige dingen hij wellicht nog niet gezien heeft hier maar er toch zeker zitten.

We ondernemen ook de eerste voorzichtig pogingen om ook Dionne ervan te overtuigen om wellicht het duiken toch eens te gaan proberen.

Maandag 1 september

We zijn net wakker als we om 06:00 uur een appje krijgen van Yvonne en Leo dat ze zijn aangekomen in Singapore. De lange vlucht hebben ze achter zich maar nu is het toch wel lang wachten op de aansluitende vlucht die om 13:40 uur gaat vertrekken.

Op weg naar het ontbijt komen we Max tegen die weer richting steiger loopt om te gaan duiken. Vanmorgen vroeg om 05:00 uur is hij al met Ebsang op weg geweest om vogels te spotten. Begrijp dat de vogels hun wel gespot hebben maar dat dit voor hun in mindere mate gold.

Tijdens het ontbijt opeens weer veel gezang uit de lobby.

De groep Koreaanse reisagenten die gisteren zijn komen kijken naar Grand Luley Manado en feestelijk onthaald werden worden nu op dezelfde wijze weer uitgezwaaid.

Nu maar afwachten of dit allemaal nieuwe potentiële klanten voor Luley gaat opleveren.

Na het ontbijt eerst even bij de lobby geregeld dat morgen onze bagage en die van Yvonne en Leo om 08:45 uur worde opgehaald en we een shuttle naar het vliegveld hebben om 09:00 uur. Daarna een paar opnames gemaakt en op onze kamer ons klaargemaakt voor de massage die vandaag weer op de planning staat.

Na de wederom heerlijke massage van 1,5 uur gaan we nog wat aan de pool liggen waar zich snel daarna ook Dionne en Max laten zien.

We kletsen gezellig nog wat over allerhande zaken en tussendoor gaan we ook een klein hapje eten en wat drinken.

Naderhand sluit zich nog een koppel bij ons aan die uit Duitsland blijken te komen en vragen of de duikschool hier is aan te bevelen. Zowel Max als ikzelf geven aan dat er beslist betere in de buurt zijn en adviseren om niet met deze duikschool te gaan duiken.

Tijdens het gesprek komt naar voren dat ze over een aantal dagen naar het Pulisan resort gaan waar wij vorig jaar geweest zijn. Ik geef aan dat wij niet zo te spreken waren over het eten daar en haal mijn laptop om ze de film te laten zien die ik vorige jaar over Pulisan heb gemaakt.

Aan het begin van de avond frissen we ons op en gaan naar de lobby waar Yvonne en Leo dan straks moeten gaan aankomen.

De vlucht heeft vertraging heb ik al gezien maar om 19:15 uur lokale tijd komen ze aan bij het Grand Luley hotel. We begroeten ze hartelijk met een heerlijke koude Bintang en eten aansluitend heerlijk Indonesisch eten.

Rond de klok van 21:00 uur geven ze aan toch wel moe te zijn en graag naar hun kamer te willen gaan om uit te rusten voor de reis die morgen voor de boeg staat.

Dinsdag 2 september

We hebben heerlijk geslapen en om 07:30 uur in de ochtend treffen we ons om naar het ontbijt te gaan. Aansluitend is het weer inpakken geblazen en wachten tot de bagage weer wordt opgehaald en we kunnen gaan uitchecken.

Zoals afgesproken stopt om 08:45 uur de auto voor de deur om onze bagage op te halen. Aansluitend rijden we naar Yvonne en Leo om ook daar de spullen op te halen.

Bij de receptie aangekomen krijg ik te horen dat onze rekening IDR 6.100.000 bedraagt en geef de dame een pak van 61 Indonesische roepia's die uiteraard worden nageteld.

Ze is drukdoende om stapeltjes van 1 miljoen roepia te maken als een plotselinge windvlaag ze achter de balie laat dwarrelen.

Met man en macht worden de fladderende briefjes gevangen en gelukkig blijkt uit de hertelling dat alles klopt en we gerustgesteld kunnen vertrekken.

Na een hartelijk afscheid stappen we in de bus die ons in amper 30 minuten tijd op het vliegveld weet af te zetten.

We zijn natuurlijk te vroeg en wachten nog even voordat de incheckbalie opengaat. Als het eindelijk zover is leggen we onze 5 bagagestukken voor het ruim op de weekschaal en krijgen we te horen dat er geen sprake is van gewichtsoverschrijding.

We doorlopen de diverse controles die daarna komen zonder problemen en hebben inmiddels gezien dat onze vlucht naar Labuha via Ternate al met vertraging gaat starten.

Als we uiteindelijk kunnen gaan boarden worden we met een bus naar het kleine propellervliegtuigje gebracht die te klein is om aan de slurf aan te docken.

We zitten in rij 6 en hebben een goed zicht op de propellerbladen.

Met een vertraging van een goed uur vertrekken we dan uiteindelijk rond 13:30 uur. De motoren maken bij het starten een echt oorverdovend lawaai waarvan, behoudens ons, niemand van opkijkt. Heb het idee dat ze allemaal stokdoof zijn! Na 50 minuten vliegen, waarbij we tussendoor ook weer in een volgende tijdzone aankomen, staan we al in Ternate waar een paar passagiers uitstappen maar het merendeel blijft gewoon zitten.

Een handjevol passagiers stapt in en niet snel daarna neemt het oorverdovend lawaai weer toe en

vertrekken we naar Labuha.

Na 35 minuten landen we dan in Labuha en moeten we met zijn allen een stevig aantal trappen oplopen met onze handbagage om in de aankomsthal te geraken.

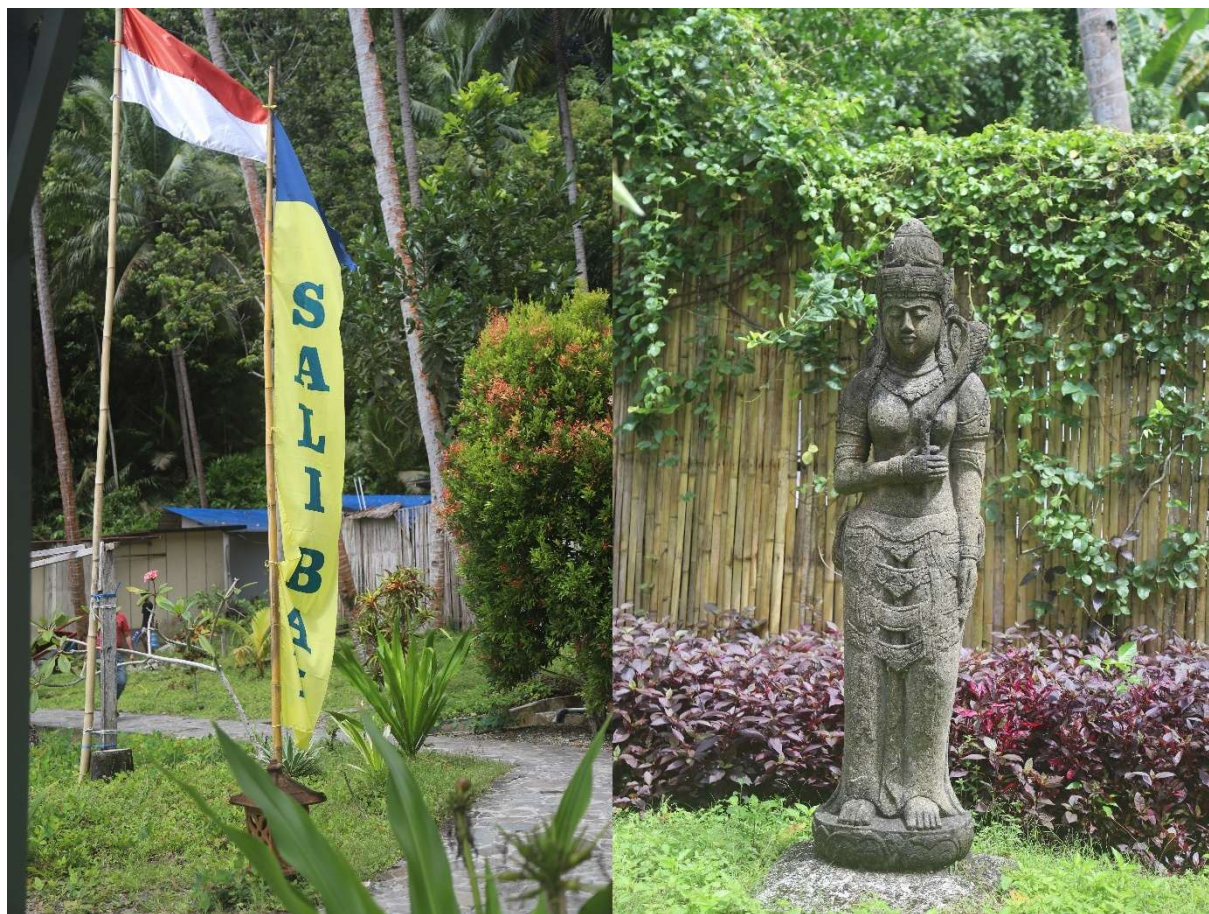
Daar wacht iedereen rustig op de komst van de auto met aanhanger met de koffers die dan handmatig de aankomsthal wordt ingeschoven.

We hebben onze bagage redelijk snel te pakken die aansluitend in 2 auto's wordt geladen waarna we in 20 minuten bij de haven van Babang aankomen waar de boot al ligt te wachten.

Bagage wordt overgebracht naar de boot waarna deze gas geeft om te beginnen aan een zeker 45 minuten durende overzicht over steeds maar onrustiger wordend water.

Tiny heeft sinds een aantal jaren last van zeeziekte en du overtocht is voor haar dan ook niet echt een pretje.

Op Sali Bay aangekomen worden we door Lisa opgevangen die vervolgens tekst en uitleg geeft over het reilen en zeilen op het resort.

Wij krijgen bungalow nr. 9 en Leu en Yvonne 10 toegewezen.

We krijgen ook te horen dat ze werken met een keuzemenu en ik moet zeggen het eten wat ik gekozen had was heerlijk.

Na het eten krijgen we van Jimmy tekst en uitleg over alles rondom het duiken hier.

Wij hebben nieuwe duikpakken en het was de bedoeling dat we een checkduik op het huisrif zouden maken om onze uitrusting te controleren en ook te kijken of we nu wellicht meer lood nodig hebben. Het weer is echter zo slecht dat een duik op het huisrif er morgen waarschijnlijk niet van gaat komen en hij geeft als alternatief aan om dit in het aanwezige zwembad te gaan doen.

Na lang twijfelen geven Yvonne en Leo aan dat zij morgen wel mee gaan duiken.

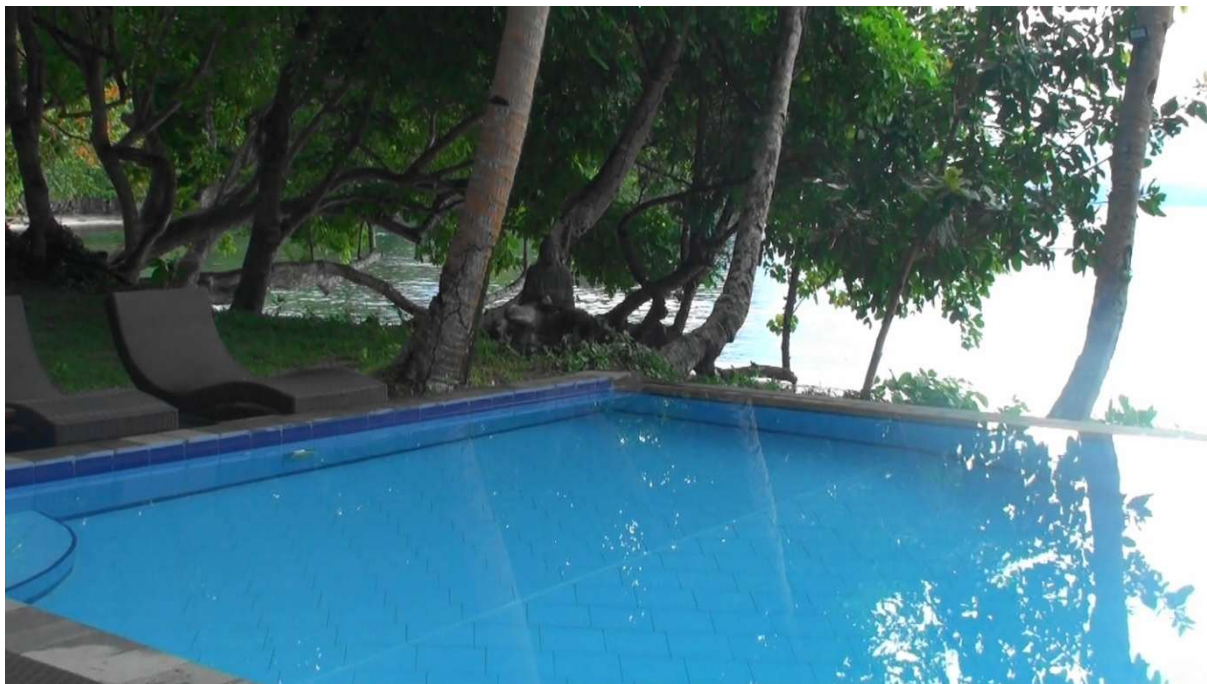
We gaan lekker op tijd naar bed want de reis was toch wel vermoeiend.

Woensdag 3 september

Om 07:00 uur lopen we samen met Leo en Yvonne door de regen die we sinds onze aankomst al behoorlijk wat hebben gehad naar het restaurant om een licht ontbijt te nuttigen.

Als we terug bij het huisje aankomen staan daar ook inmiddels de welbekende kratten waar we onze duikspullen in moeten doen.

We vullen ze en nadat de boten vertrokken zijn lopen we, inclusief ons onderwaterhuis, naar het divecenter waar op het bord ook al staat dat wij vandaag een checkduik in de pool willen gaan doen. Een van de medewerkers haalt onze spullen op bij ons huisje Sali 9 en brengt die naar de pool waar vervolgens alles opgetuigd wordt.

We geven aan hoeveel kilo lood we graag in de pockets willen hebben en laten ons in de pool zakken. Al snel hebben we er spijt van dat we onze brillen niet behandeld hebben want die zijn al snel beslagen. Ook het feit dat we dat wel even zonder vinnen kunnen doen wordt gelogenstraft en als we dat eindelijk allemaal gedaan hebben zijn we na een aantal pogingen erachter dat de nieuwe pakken in ieder geval nu ook wat extra lood nodig hebben.

We hebben in ieder geval veel plezier gehad en gelachen met de mannen van het resort.

Als Leo en Yvonne terugkomen krijgen we te horen dat het zicht inderdaad wat minder is wat, gezien de weersomstandigheden ook niet zo vreemd is.

Na de lunch breng ik het onderwaterhuis al naar de cameraruimte die dicht bij de jetty gesitueerd is. Het is toch een behoorlijke afstand lopen steeds vanuit ons huisje met dat 10kg apparaat dus voor de eerste keer nu maar eens voor deze oplossing gekozen.

Aansluitend laten we ons weer eens heerlijk 1,5 uur masseren door de dames van de spa die gelukkig ook hier aanwezig zijn.

Als we van de spa teruglopen naar ons huisje krijgen we van Sam uit de keuken te horen dat er pisang goreng is. We geven aan dat we eerst ff gaan douchen en daarna gaan we een lekkere pisang goreng eten.

In de avond is het zoals altijd heerlijk eten met een lekkere Bintang erbij en voor morgen geven we ons op voor een huisrifduik (die vanwege de stroming alleen in de namiddag kan plaatsvinden wordt aangegeven).

Donderdag 4 september

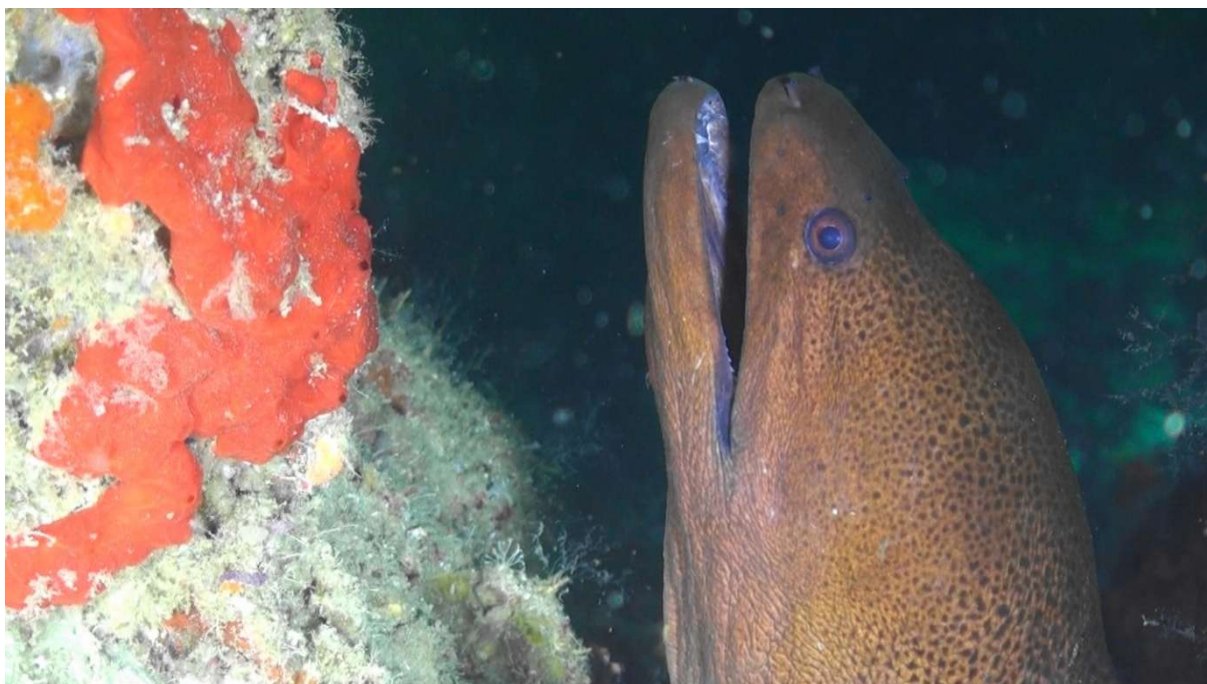
We hebben wat minder goed geslapen omdat het de hele nacht met bakken uit de hemel is gekomen. Als we ons in de namiddag melden bij het huisrif blijkt er nog steeds sprake te zijn van stroming. Onze duikgids Jimmy (prachtige vent overigens) geeft aan dat we dan beter in de baai een stukje verder kunnen gaan duiken.

Zo gezegd zo gedaan en daar aangekomen maken we ons klaar en laten ons achterover vallen de zoute sop in.

Ondanks onze test van gisteren in de (zoetwater) pool komen Tiny en ik beiden niet onder.

Boven doet Jimmy ons allebei voorzien van extra lood waarna het lukt om onder te komen. Ik merk al snel dat, ondanks het feit dat het nieuwe duikpak van hetzelfde merk en dezelfde dikte heeft als ons oud pak, deze in ieder geval meer drijfvermogen heeft en veel warmer is.

Tijdens de duik maak ik nog een opname van een murene en een hele mooie van een elektrische mossel die Jimmy weet aan te wijzen.

Boven aangekomen geeft Tiny aan dat ze dezelfde ervaring heeft en aan mij al gezien had dat het bij mij ook niet als vanouds ging.

Duikplek: Tanjung Lusa

Duiktijd: 47 minuten

Maximale diepte: 21,6 meter

Vrijdag 5 september

De wet van Murphy is deze duikvakantie zeker van toepassing.

Tiny heeft vannacht diarree gekregen en moest een aantal malen naar het toilet vannacht.

Dus vroeg in de ochtend loop ik dus maar naar de jetty waar ik Jimmy vertel dat we vandaag niet onder water gaan. Leo en Yvonne gaan wel met de boot duiken.

Ik ga in de ochtend wel met hun wel nog ff het ontbijt nuttigen en neem voor Tiny een geroosterde snee brood mee voor als ze honger zou krijgen.

Tiny blijft die ochtend nog in bed liggen en als we rond 13:00 uur richting restaurant gaan voor de lunch neemt ze de geroosterde snee brood maar mee om die daar te nuttigen.

Leo en Yvonne geven aan dat ze vandaag prachtig koraal en veel vissen hebben gezien.

We zijn blij dat zij inmiddels dan toch gewoon hun zaken kunnen gaan doen en de vakantie kunnen vieren zoals gepland.

Na de lunch gaan we met zijn allen even naar de pool als aan het einde van de middag de opkomende wind al aangeeft dat er regen gaat komen.

Die komt dan ook snel daarna bij ons aan en de aanlandende wind zorgt ervoor dat alle rommel die op zee drijft richting strand worden geduwd.

Nog nooit in ons leven hebben we in zo korte tijd zoveel rommel bij elkaar zien komen. Het is gewoon onvoorstelbaar om te zien en het zoveelste bewijs dat de aarde zichzelf aan het vernietigen is.

De medewerkers proberen het plastic eruit te halen maar het is echt dweilen met de kraan open. Als de met rommel gevulde zak wordt weggebracht kan hij daarna gewoon op dezelfde plek de zak weer vullen met nieuw aangespoelde rommel.

Tijdens het diner weer een lekkere Bintang genomen en Jimmy laten weten dat Tiny nog een extra rustdag nodig heeft omdat ze aangeeft nog erg moe te zijn.

Morgen nog maar een rustdag gaan doen.

Zaterdag 6 september

We hebben allebei goed geslapen en als we naar de zee kijken blijkt de natuur zijn werking weer gedaan te hebben.

Van de rommel gisteren is vrijwel niets meer te zien en dat is nu weer een probleem voor een ander eiland waar dit nu is/gaat aanspoelen.

We gaan samen met Yvonne en Leo naar het ontbijt en kijken aansluitend vanaf ons terras toe hoe ze uitvaren voor hun duiken deze dag.

Medewerkers zijn op enig moment druk bezig met het schoonmaken van het strand en we besluiten ze te gaan helpen.

Nu pas wordt ook voor ons duidelijk hoe groot het probleem van de plastic soep eigenlijk echt is.

Massa's rietjes, stukjes touw en andere kleine plastic objecten blijken vast te zitten tussen de vezels van de stammen van bananenbomen en andere stukken hout die aangespoeld zijn.

Na de lunch even heerlijk chillen op het bedje en aan het reisverslag werken.

Tijdens het diner weer heel lekker eten en morgen zou pizza dag zijn gaat het gerucht.

We laten ons verrassen.

Zondag 7 september

Het is er vannacht weer met bakken uit komen vallen en ergens in de nacht horen we ook een harde knal. Dat blijkt van een boomtak te zijn die op het dak van het huisje van Yvonne en Leo is terecht gekomen.

Na het ontbijt wachten we tot de boten zijn uitgevaren en pakken we de spullen in die we nodig hebben zoals bril en duikcomputer in onze tas.

Als we op de jetty zijn aangekomen worden onze spullen gebracht en bij het uitpakken van onze tas ontdekt Tiny dat het bandje van haar duikcomputer is afgescheurd en het ander deel behoorlijk is ingescheurd!

De wet van Murphy heeft het nu toch wel echt op ons voorzien.

We zijn beiden zwaar teleurgesteld over de zoveelste tegenslag deze vakantie dat we aangeven af te zien van de duik. We hebben het echt even helemaal gehad nu.

Bij het huisje aangekomen direct maar eens gaan kijken of er duikwinkels in de buurt van Manado zijn te vinden die deze specifieke band kunnen leveren.

De enige shop die ik kon vinden dan ook maar direct een mail gestuurd en maar ff afwachten of, en zo ja wanneer, ze gaan reageren.

De shop heeft al geantwoord maar helaas hebben ze geen spullen van ons merk duikcomputer.

Dus wordt overgeschakeld op het noodscenario en gaat Tiny gebruik maken van de reserveduikcomputer van Leo.

In de namiddag help ik nog even om het leven op de aardbol schoner te maken met het verwijderen van (veelal micro) plastic die volop op het strand ligt.

Maandag 8 september

Vandaag dan toch de uitgestelde trimsessie om te bepalen hoeveel lood we nodig hebben om comfortabel met onze nieuwe pakken te kunnen gaan duiken.

We overleggen vooraf even met de mensen met welke hoeveelheid we willen starten en springen aansluitend vanaf de jetty het water in.

Even de brillen schoonmaken en daarna kijken of we goed omlaag kunnen komen wat bij ons beiden nog niet het geval blijkt te zijn.

Tiny krijgt er 1 kg lood bij en ik mag mij verheugen op nog eens 2kg lood.

Bij de volgende poging komen we beide goed onder en we zwemmen wat rond bij de jetty.

Als we na ruim 20 minuten aan de opstijging beginnen blijkt dat Tiny toch nog een kilo extra nodig heeft want ze kan niet echt onder blijven op de laatste meters.

Een van de mannen geeft aan dat je niet hoeft te gaan duiken om zeepaardjes te zien want die liggen hier gewoon vooraan in het water.

We lopen met hem het water in en inderdaad op 10cm diepte en slechts een paar meter van de kant af weet hij een klein geel en een groot bruin zeepaardje te vinden.

Zoals altijd ook nu weer een heerlijke lunch en diner en in de avond nemen we nog een Bintang voor we gaan rusten voor de dag van morgen.

Dinsdag 9 september

Na het ontbijt slenteren we naar de boot waar we onze spullen controleren op volledigheid.

Er staan 9 sets opgetuigd zie ik en zo mee en mee druppelt iedereen binnen.

Op weg naar de 1^e duikstek is er plots opwinding aan boord en blijkt er een orca gespot te zijn.

Onmiddellijk gaat het roer om en varen we in een rustiger tempo richting de plek waar hij gespot is.

Nadat we hem nog een aantal maal gezien hebben gaat de tocht verder. Uiteindelijk worden 3 duikplaatsen als ongeschikt bevonden vanwege teveel stroming maar bij plek 4 wordt dan toch een go gegeven.

Ook deze duik blijft het wennen aan het warme nieuwe duikpak.

Duikplek: Kaharoria

Duiktijd: 50 minuten

Maximale diepte: 19,5 meter

Woensdag 10 september

Nadat we in de ochtend met Yvonne en Leo naar het ontbijt zijn geweest aansluitend al de videoapparatuur ontmanteld en al een paar kleine zaken ingepakt.

Zoals gebruikelijk met de goede man van de schoonmaak van ons huisje gebabbeld en lekker geluierd op het ligbed van de veranda.

Nadat Yvonne en Leo terug waren van wat ook hun laatste duik hier is geweest de lunch genuttigd en daarna naar de pool voor het maken van de traditionele groepsfoto.

In de avond valt de stroom uit maar is gelukkig weer op tijd aan om een heerlijke Bintang voor het wederom overheerlijke diner te nuttigen.

Aansluitend hebben we nog lang zitten napraten met Sam, die zo een beetje de leiding heeft over de mensen van het restaurant. Prachtige vent!

Donderdag 11 september

Morgenvroeg vliegen we terug naar Manado en gaat onze duikvakantie 2025 verder bij het inmiddels vertrouwde Black Sand Dive Retreat resort.

Na het ontbijt melden we ons bij Lisa om onze drankjes en aankopen te betalen om ons aansluitend bij de pool te laten neervallen.

Ik speel een spelletje dart met Leo en als we aan de pool liggen zien we 2 toekans overvliegen. Helaas is vogelspotter Leo net te laat om dit op de gevoelige plaat vast te leggen.

Na de lunch beginnen we in te pakken want morgenvroeg om 05:00 uur vertrekken we hier.

Wat kunnen we zeggen over het Sali Bay Resort op de Molukken?

Onze duikvakantie hier is helaas niet zo verlopen als we het ons hadden voorgesteld.

Dit heeft echter op geen enkele wijze te maken met het resort en de lieve mensen hier maar heeft duidelijk te maken met onze nieuwe duikpakken waar we allebei niet echt aan konden wennen.

Het in 2017 gebouwde resort ligt op een mooie locatie in een baai en vanuit het bed heb je een prachtig uitzicht over de zee. Het water in de baai is echt kraakhelder!

De bungalows zijn ruim opgezet en voor Indonesische begrippen ook van een uitstekende kwaliteit. In het halletje bij de voordeur zijn voorzieningen voor koffie en thee en is tevens een kast voor spullen in op te bergen met een kluisje.

De zit/slaapkamer is mooi en ruim opgezet en is voorzien van een fan en een airco.

De douche en het (Europese) toilet bieden voldoende ruimte voor de dagelijkse gang van zaken.

Het buitenterras is voorzien van 2 ligbedden met een bijbehorend tafeltje en ook 2 gewone stoelen met een eigen tafeltje.

Vanaf het terras zien we ook vrijwel dagelijks de vinnen van kleine haaien opduiken die op jacht zijn.

Verder spotten we ook meermaals een ijsvogel alsmede een zeearend en reigers.

De resort managers (en als we het goed begrepen hebben ook mede eigenaars) Lisa en Roberto hebben het verder goed voor elkaar wat ons betreft.

Zoals op de meeste plekken hier in Indonesië ook nu weer zeer vriendelijke medewerkers en heerlijk eten in het restaurant. Bij het ontbijt kun je uit een beperkt menu kiezen wat je voor de lunch wilt eten en tijdens de lunch kun je dit aangeven voor wat betreft het diner later op de dag.

Bij lunch en diner ook elke dag heerlijke vers gebakken focaccia!

De mannen op de boot zijn ook leuk en onze gids Jimmy is echt een geweldige vent.

Al naar gelang hoe de wind staat wordt hier ook al snel het probleem van de vervuiling (waar eigenlijk al die eilanden last van hebben) duidelijk zichtbaar. Nog nooit van ons leven hebben we ergens zoveel aangespoelde rommel gezien dan hier.

Je krijgt gewoon medelijden met de medewerkers die dag in dag uit proberen om het strand enigszins schoon te houden. Er is gewoon geen beginnen aan!

Helaas zat het weer niet mee tijdens ons verblijf en dagelijks was er wel een fikse regenbui waardoor ook de muggen, die doorgaans zeldzaam hier zijn zoals ze vertellen, goed vertegenwoordigd waren deze keer.

Roberto vertelde mij dat ze sinds de opening dit nog nooit zo hadden meegemaakt.

Direct achter het resort begint de jungle en elke dag horen we een kakafonie van geluiden hier vandaan komen. Behoudens een tweetal kakatoe's die kwamen overvliegen hebben we verder geen bij de geluiden behorende vogels kunnen ontdekken.

Tot slot het antwoord op de vraag hoe is het bevallen en zou je nog eens willen terugkomen?

Daar kunnen we volmondig ja op zeggen.

Dus we zouden zeker nog eens terug willen komen voor een uitgebreidere ontdekking van de onderwaterwereld hier.

Vrijdag 12 september

Vandaag moeten we vroeg uit de veren want onze vlucht naar Manado start al om 07:00 uur in de ochtend met boarden.

Het wekkertje gaat dan ook al om 04:15 uur af want om 05:00 uur moet alles en iedereen op de boot zijn die dan vertrekt naar de haven van Babang.

Gaat een heel gedoe worden want er vertrekken in totaal 12 personen waarvan 2 (soms erg irritante) kleine kinderen.

We zijn natuurlijk op tijd op en als rond 04:45 uur onze bagage gehaald wordt lopen we langs het restaurant waar we hartelijk afscheid nemen van de kok, van Gil en Sam. De beide laatste drukken ons op het hart om zeker nog eens terug te komen want wij waren erg plezierige gasten die ook met hun graag een praatje maakten.

Om 05:00 uur vertrekt de boot de donkere nacht in en in de verte zien we dat ergens een heftig onweer aan de gang is.

De kinderen zijn gelukkig nog moe en daar hebben we nu even geen last van.

Even voor 06:00 uur komen we aan in de haven van Babang waar een vijftal voertuigen klaarstaan om de groep inclusief uitgebreide bagage naar de luchthaven te brengen.

Daar aangekomen zijn wij de eerste van de groep die de (over meerdere wagens verdeelde) bagage hebben weten ingevangen en we melden ons direct bij de dame aan de balie.

Onze koffers worden op een uit de kluiten gewassen mobiele weegschaal geplaatst waarna de gewichten op een papier worden bijgehouden.

Geen overgewicht gelukkig en wellicht door het postuur van ondergetekende die toch bijna 2 meter lengte weet af te tikken mogen we alle vier in de eerste rij bij de nooduitgang met extra beenruimte plaatsnemen.

De luchthaven van Labuha blijkt vervolgens nog een verrassing in petto te hebben. Zeer luxe stoelen in de wachtruimte waar we ons dan ook direct in laten ploffen.

Het toilet daarentegen heeft deze metamorfose niet meegemaakt en dateert van lang vervlogen tijden.

Netjes op tijd start het boarden en bij het naar buiten lopen vallen we nog in een controle van de politie, douane of het leger of iets wat daarvoor door moet gaan.

We moeten met de betreffende man op de foto zodat hij bewijs heeft dat hij ook daadwerkelijk een controle heeft gedaan en hoeven alleen maar antwoord te geven op de vraag waar we vandaan komen.

Als we dan zeggen dat we uit Blanda (Nederland) komen verschijnt er een brede glimlach op zijn gezicht en na de groet *Sampai Jumpa* (tot ziens) mogen we direct doorlopen.

Mooi op tijd vertrekt het vliegtuig, die tegen onze verwachting in toch heel erg goed bezet blijkt te zijn, voor een korte vlucht naar Ternate waar een gedeelte uitstapt en een paar mensen weer instappen.

Daarna verder naar Manado waar we een uurtje later alweer landen.

Onze koffers komen als laatste van de band waarna we buiten wat bekende gezichten zien die ons transport naar het Black Sand Dive Retreat resort zijn.

Na de redelijk snelle rit over de tolautoweg van Manado naar Bitung gaan we dan na Bitung weer over wegen die in Nederland per direct gesloten zouden worden!

Uiteindelijk komen we aan in het resort waar Linda en Etmo ons al staan op te wachten.

Even later arriveren ook Yvonne en Leo waarna we het gebruikelijke papierwerk weer afhandelen.

Na de lunch lopen we met zijn allen de 61 trappen omlaag naar de duikschool want wij willen beiden niet meer in onze nieuwe 5mm pakken duiken waar we op Sali Bay niet aan konden wennen.

Dus allebei een 3mm pak gepast en daarin zullen onze duiken morgen dan gaan beginnen.

Het diner was ook nu weer erg lekker maar erg veel. De dames hadden alles op maar de heren niet deze keer. Wellicht dat de Bintang van de heren vooraf hier ook debet aan was.

Zaterdag 13 september

Vandaag dan voor het eerst gaan duiken in Lembeh Street met de gehuurde 3mm wetsuits. Het voelt in ieder geval al veel beter dan onze 5mm pakken en als we allebei nog een kilo erbij nemen kunnen we perfect naar onder komen.

Ik krijg op enig moment toch weer veel last van een droge mond en geef Etmo aan dat wij langzaam aan naar boven gaan.

Tijdens de oppervlakte pauze drink ik nog wat extra water. Het mooie bij Black Sand hier is dat ze met kleine bootjes werken met maximaal 4 duikers en dat ze ook na elke duik terugvaren naar de basis.

De 2^e duik gaat perfect en met dank aan Etmo zien we weer veel mooie zaken waaronder een tijgergarnaal.

Duikplek: Retak Larry

Duiktijd: 32 minuten

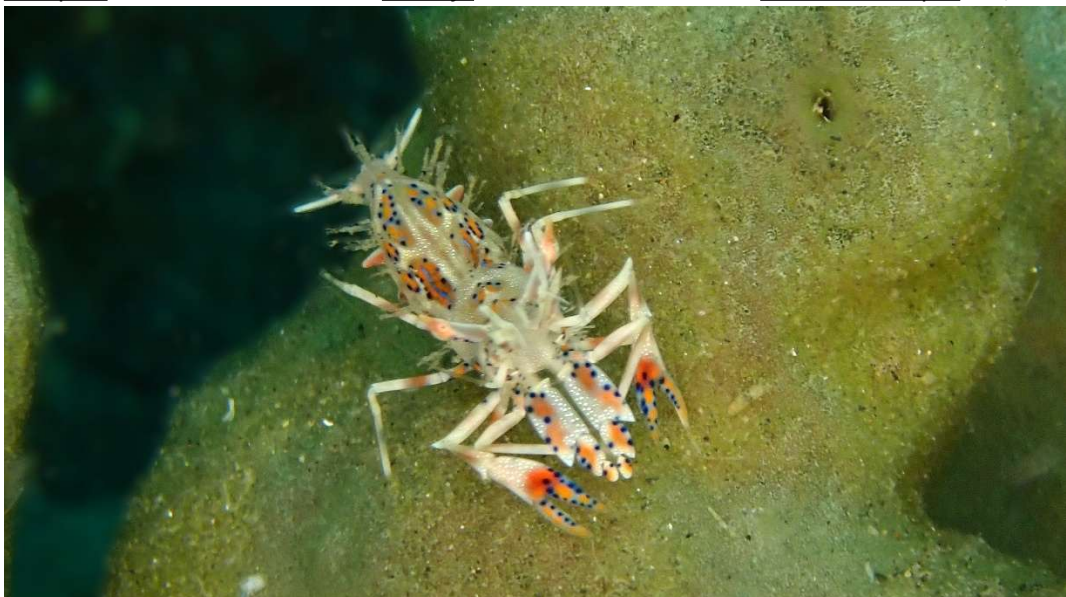
Maximale diepte: 12,8 meter

Duikplek: TK 3

Duiktijd: 66 minuten

Maximale diepte: 14,4 meter

Zondag 14 september

Vandaag brengt onze eerste duik ons naar een plek waar rhinopia's zitten. En jawel hoor, op 20 meter diepte in een ogenschijnlijk uitzichtloze zoektocht in niemandsland weet hij er een te vinden. Helaas kan ik maar kort van het euforisch moment genieten want inmiddels is mijn keel weer gortdroog en produceren de speekselklieren ook nu weer helemaal niets meer. Ik maak kort een opname van dit prachtig dier en geef Etmo aan dat ik samen met Tiny weer langzaam richting oppervlakte naar de boot ga. Uiteraard houden we onze veiligheidstops aan maar ben ik blij als ik weer bovenwater ben en merk dat de speekselklieren inmiddels hun productie weer hebben opgestart.

Gelukkig gaat de 2^e duik die dag zonder problemen en weet ik 71 minuten onder water te blijven. Wellicht een beetje gedreven door dit geluismoment geef ik aan dat ik dan ook vandaag met Leo en Yvonne de mandarijnduik ga doen.

Daar kunnen we in dit geval kort over zijn, na amper 10 ademteugen uit de ademautomaat stopten de speekselklieren weer met produceren en 10 minuten later was ik weer aan boord bij Romy. Het is allemaal teleurstellend zoals het tot nog toe verloopt maar helaas is dit wel de situatie waarmee we het moeten doen.

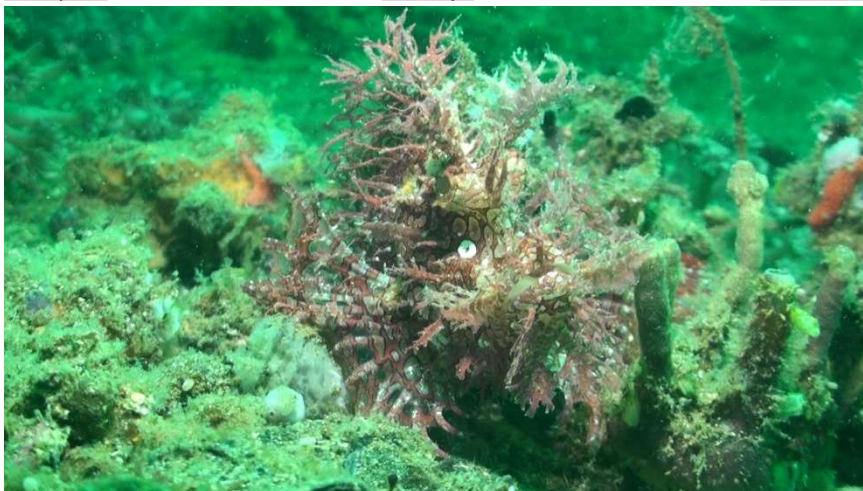
Ik geef aan dat we morgen dan de ochtendduik eens overslaan en beginnen met de 2^e duik. Gewoon maar eens ff proberen hoe dat dan werkt voor me!

Na het avondeten bellen we nog met vriend Pascal die vandaag jarig is. Hij is in de beginjaren van onze duikvakanties vaak mee geweest en zal er volgend jaar, als we naar Saronde bij de Blue Bay Divers gaan, ook weer bij zijn.

Duikplek: Tamdurussa

Duiktijd: 29 minuten

Maximale diepte: 19,8 meter

Duikplek: Aw Sucks

Duiktijd: 71 minuten

Maximale diepte: 25,8 meter

Maandag 15 september

Na het ontbijt gaan Leo en Yvonne beginnen aan de ochtendduik die wij vandaag zullen overslaan.

Eens kijken hoe ik me voel als we met de 2^e duik gewoon beginnen.

Als ze terug zijn van de 1^e duik wandelen we rustig de 61 trappen af naar het duikresort. Ik heb inmiddels al heel wat water naar binnen gewerkt maar blijf ook nu weer last houden van een droge mond.

Ik geef Etmo nog aan dat we de 2^e duik mee gaan maar op het moment van vertrek heb ik, ondanks dat ik nog meer water naar binnen heb gewerkt, nog steeds een droge mond houden.

Ik geef Etmo en de anderen aan dat we niet meer gaan duiken. Vandaag niet, en ook de rest van deze vakantie niet meer.

Teleurgesteld omarm ik Etmo nog een keer en kan maar niet begrijpen dat we, na de prachtige duiken van vorig jaar, nu alleen maar problemen hebben.

Na de lunch dan maar lekker even aan de pool liggen om de enorme ontgoocheling te verwerken.

Dinsdag 16 september

Vandaag gewoon samen met Leo en Yvonne aan het ontbijt en aansluitend al wat eerste zaken van de camera uitrusting afgebouwd en ingepakt voor de terugreis.

Lekker ontspannen dagje ervan gemaakt.

Woensdag 17 september

En ook dit jaar kan Tiny haar verjaardag weer eens tijdens onze vakantie vieren en wordt ons bed extra mooi opgemaakt.

We maken er een lekkere relaxdag van.

Aangezien ook Leo en Yvonne inmiddels hun laatste duiken hebben gemaakt nemen we natuurlijk een extra Bintang op kosten van de jarige job die we nu officieel ook mogen verwelkomen bij de club van de AOW-ers!

Donderdag 18 september

Na het ontbijt dagje relaxen met zijn allen aan de pool waar heel wat wordt afgelachen!

Vrijdag 19 september

Vandaag nemen we afscheid van Leo en Yvonne die na de lunch met een goed gevulde maag weer richting Nederland vertrekken.

Zaterdag 20 september

Relax dag en wat laatste opnames gemaakt voor de film.

Zondag 21 september

Relax dag en begonnen met de eerste zaken in te pakken voor de terugreis.

Maandag 22 september

De koffers zijn inmiddels weer gepakt en we zijn klaar voor onze terugreis naar Nederland.

Door het gewijzigde vluchtschema deze keer helaas geen tijd over om langs te gaan bij de Burger King voor een heerlijke Double Whopper.

Na een vlucht van 12 uur komen we weer veilig aan in Amsterdam waar onze chauffeur Frans alweer op ons staat te wachten.

Tijdens onze uitgebreide periodieke sportkeuring in december bespreek ik het voorval van de droge mond met de duikarts.

Zij geeft aan dat we in ieder geval goed gehandeld hebben en ook dat er, vanuit medisch oogpunt gezien, geen belemmering is om door te blijven gaan met de duiksport.

Een hele opluchting om te horen en we verheugen ons nu al op onze volgende duikvakantie die ons naar Saronde Island gaat brengen waar we weer bij Anke te gast zijn die we nog goed kennen van onze vele bezoeken aan het inmiddels opgeheven bounty eiland Sahaung.

Saronde, we're coming!

